

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 29·35·69, 628·37·04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 21·07·57, 628·90·17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00·503 W A R S Z A W A
T E L E F A X : 29·40·89

BS/386/88/92

WAKACJE '92

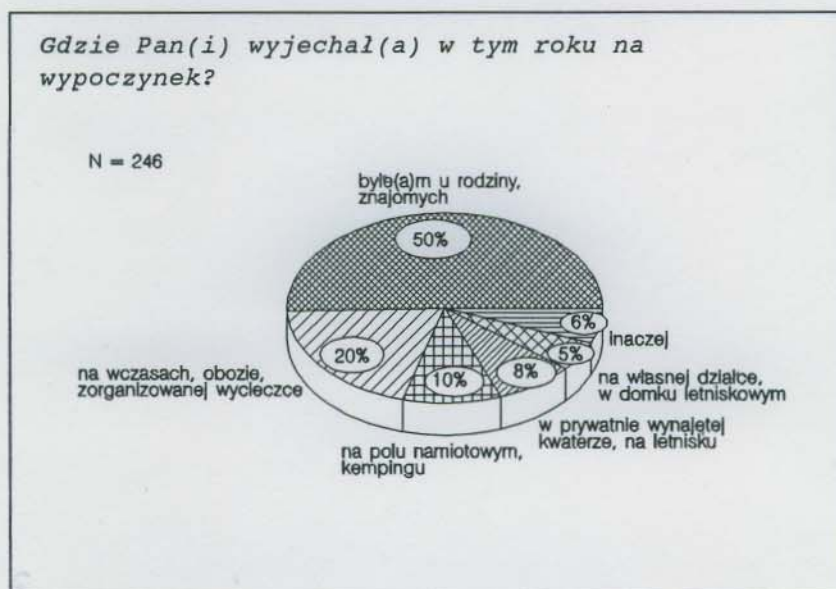
Komunikat z badań

Warszawa, październik 1992 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

◆ Tylko bardzo nieznacznie zmalała w porównaniu z rokiem ubiegłym liczba osób, które spędziły urlop poza domem. Na tegoroczny wypoczynek wyjechał co piąty dorosły Polak. Większość wyjeżdżających odpoczywała w kraju.

◆ Brak pieniędzy był główną przyczyną rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych. Z tego samego powodu ci, którzy wyjechali na urlop, najczęściej wybrali mało kosztowny sposób spędzania wakacji - pobyt u rodziny lub znajomych.

◆ Jedna trzecia osób wykorzystujących urlop przeznaczyła go na pracę (zarobkową lub niezarobkową).

◆ Bardzo mało dzieci pracowało zarobkowo w czasie wakacji. W świadomości wielu ludzi pracujący nastolatek wciąż nie jest przykładem zaradności i przedsiębiorczości, lecz świadectwem złej sytuacji materialnej jego rodziców.

Kogo obecnie stać na wakacje? Takie pytanie często padło w okresie poprzedzającym sezon urlopowy. W społeczeństwie, które ubożeje tak jak nasze - mówiono - wyjazd wakacyjny będzie luksusem dostępnym tylko dla najzamożniejszych. W miesiącach letnich w prasie zamieszczano dużo informacji o ośrodkach wypoczynkowych i pensjonatach świecących pustkami. Pisano, że prześcigają się one w atrakcyjności oferowanych usług, aby choć w części zapelnąć urlopowiczami puste pokoje. Jednocześnie ogromna liczba prosperujących od niedawna prywatnych biur podróży, proponujących wypoczynek w kraju i za granicą, pozwala przypuszczać, że jednak ktoś korzysta z ich usług. A więc, czy naprawdę jesteśmy za biedni, aby wypoczywać poza domem? Kto wyjeżdża na wakacje? Jak je spędzamy? Jeździmy na wczasy czy do rodziny? Wypoczywamy w czasie urlopu czy pracujemy? Odpowiedzi na te pytania przynoszą wyniki wrześniowego sondażu CBOS¹.

Tegoroczny urlop spędził poza miejscem stałego zamieszkania niemal co 5 respondent. Odsetek osób wyjeżdżających na wakacje zmniejszył się niewiele w porównaniu z rokiem ubiegłym - z 23% do 20% (z czego 3% deklaruje zamiar wyjazdu w okresie późniejszym).

Tak w roku ubiegłym, jak i obecnie nasi respondenci podróżowali przede wszystkim po Polsce. Osoby spędzające urlop za granicą stanowią 18% wszystkich urlopowiczów. Jedną z przyczyn tej sytuacji może być wysoki koszt zagranicznych wakacji. Zmalala także atrakcyjność tzw. wycieczek handlowych, które były jedną z form wyjazdów za granicę.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (27) przeprowadzono w dniach 2-7 września 1992 r. na 1153-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Kto wyjechał na wakacje?

Dla niemal wszystkich osób spędzających cały tegoroczny urlop w domu były to kolejne takie wakacje. Jednocześnie niewielka jest grupa osób, które były na wakacjach tylko w roku ubiegłym lub tylko w bieżącym. Można więc uznać, że co roku wyjeżdżają te same osoby. Być może są to ludzie, dla których wyjazd urlopowy jest stałym elementem modelu życia, a zarazem nie stanowi większego problemu finansowego czy organizacyjnego.

W bieżącym roku **najczęściej wyjeżdżały** na wakacje osoby młode - poniżej 24 roku życia, uczniowie i studenci². Poza nimi tegoroczni podróżujący urlopowicze rekrutowali się przede wszystkim spośród osób z wykształceniem wyższym, zamieszkałych w dużych ośrodkach miejskich, mających dochody powyżej 1500 tys. zł na osobę w rodzinie i dobrze oceniający własne warunki materialne. Zawodowo reprezentowali przede wszystkim kadre kierowniczą i inteligencję, pracowników umysłowych niższego szczebla oraz prywatnych przedsiębiorców.

Za granicą wypoczywali przede wszystkim przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz prywatni przedsiębiorcy. Częściej niż przeciętnie wyjeżdżali za granicę ludzie młodzi, uczniowie lub studenci, respondenci legitymujący się wyższym wykształceniem, osoby mające wysokie dochody oraz pozytywnie oceniający swą sytuację materialną.

² Szczegółowe zróżnicowanie wypowiedzi badanych w zależności od ich cech socjodemograficznych zamieszczono w tabelach aneksu.

W tym roku **nie wyjechały na wakacje** przede wszystkim osoby starsze (powyżej 65 roku życia) i mieszkańcy wsi. W mniejszym stopniu niż przeciętnie w innych grupach spędzili wakacje poza domem emeryci i renciści.

Przyczyny rezygnacji z wyjazdów wakacyjnych

Z wyjazdów wakacyjnych zrezygnowało 80% ankietowanych. Zapytani o przyczyny, najczęściej podawali **brak pieniędzy**. Ta przeszkoda była wymieniana we wszystkich grupach społeczno-demograficznych, głównie jednak przez ludzi młodych, mieszkańców wielkich miast, robotników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych, uczniów i studentów oraz bezrobotnych.

Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie o przyczynę rezygnacji z wyjazdu wypoczynkowego ³ (procenty nie sumują się do 100, ponieważ respondent mógł wskazać więcej niż jedną przyczynę)		CBOS
N=913		
	Brak pieniędzy	68%
	Brak czasu	8%
	Podeszły wiek	8%
	Zły stan zdrowia	6%
	Prowadzenie gospodarstwa rolnego	6%
	Inne przyczyny	4%

³Pytanie o przyczynę rezygnacji z wyjazdu było pytaniem otwartym. Respondenci mieli możliwość udzielenia trzech odpowiedzi. Liczby cytowane w tekście stanowią połączenie wyników uzyskanych we wszystkich trzech odpowiedziach. Tabela aneksowa zawiera dane dotyczące tylko pierwszej udzielonej odpowiedzi, nie podważa to jednak opisanych w tekście zależności. Różnica w liczebnościach grup (w tekście - 913 osób, w tabeli aneksu - 871) wynika z tego, że część respondentów nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie lub odpowiedź była niezgodna z treścią pytania.

Pozostale przyczyny pozostawania w czasie urlopu w domu nie są już tak powszechne jak kwestie finansowe i dotyczą raczej określonych grup respondentów. Dla osób starszych oraz emerytów i rencistów rezygnacja z wyjazdów wakacyjnych jest podyktowana w dużym stopniu **złym stanem zdrowia**, chorobą, inwalidztwem lub po prostu **brakiem sił związanym z podeszłym wiekiem**. Rolnicy i prywatni przedsiębiorcy nie wyjeżdżają na urlop z powodu **braku czasu** oraz **specyfiki pracy wymagającej stałego dozoru**. Dla co trzeciego rolnika wytłumaczeniem jest sam fakt **posiadania gospodarstwa rolnego**, nie wymagający dalszych komentarzy.

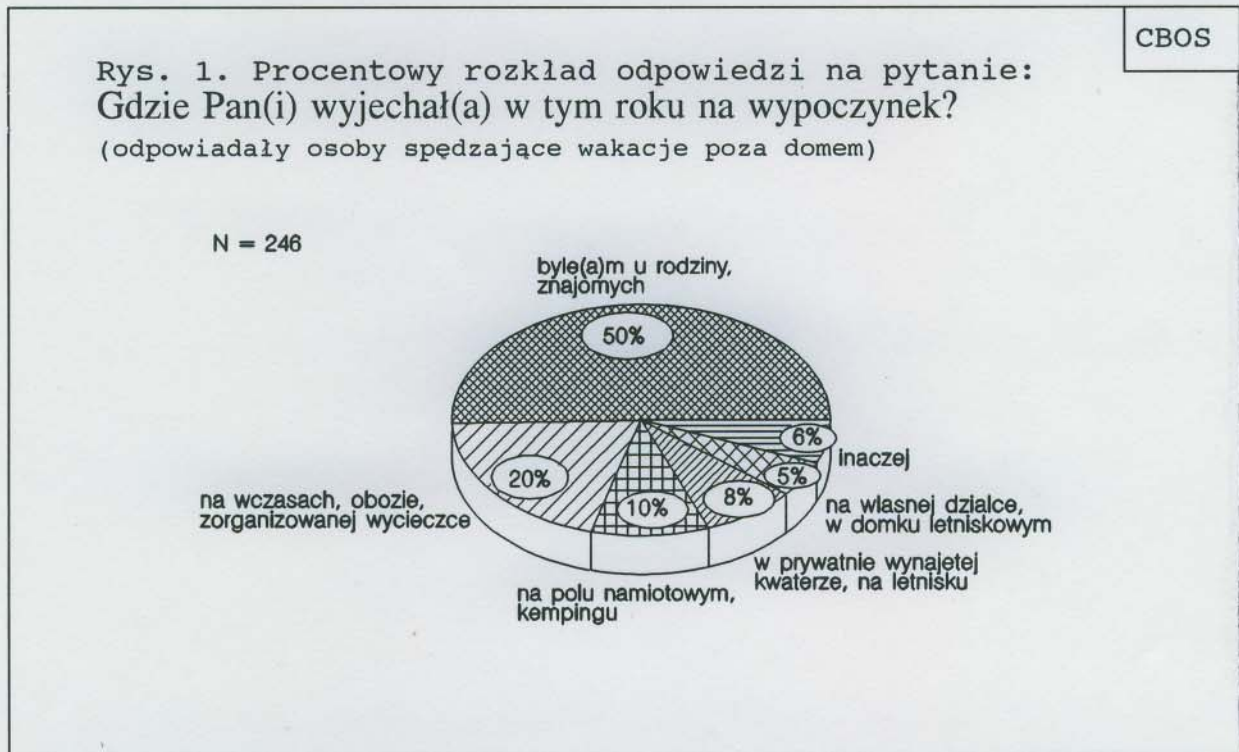
Mieszkańcy wsi rzadziej niż osoby zamieszkałe w dużych miastach wskazują na brak pieniędzy jako przyczynę rezygnacji z wakacji poza domem. Nie znaczy to, że ludzie na wsi są zamożniejsi. Chodzi raczej o odmienny rodzaj obowiązków i modelu życia, nie narzucającego konieczności wyjazdu na wakacje, co w pewnym sensie ma miejsce w dużym mieście.

Gospodynie domowe zmusza do pozostania w domu konieczność opieki nad małymi dziećmi. Interesujący jest fakt, że dość duża grupa respondentów z wyższym wykształceniem poświęciła swój urlop osobie starszej lub chorej, wymagającej opieki.

Wśród czynników uniemożliwiających respondentom wyjazd wakacyjny pojawiły się także, choć bardzo nielicznie, takie przyczyny jak: poświęcenie urlopu na pracę zarobkową, konieczność przeprowadzenia remontów czy napraw, niechęć do wyjazdów, wypadki losowe.

Wczasy czy wizyta u krewnych?

Największa grupa spośród respondentów będących na urlopie poza domem skorzystała z najtańszego sposobu spędzania wakacji, jakim jest **wizyta u rodziny lub znajomych** (rys. 1). Częściej niż przeciętnie wybierali taką możliwość mieszkańcy małych miast, osoby z wykształceniem niższym niż średnie, zatrudnieni na stanowiskach robotniczych oraz respondenci mający najniższe dochody.

Co piąta osoba spośród wyjeżdżających zdecydowała się na **wczasy, obóz lub wycieczkę w formie zorganizowanej**. Częściej niż pozostali spędzali w ten sposób urlop mieszkańcy dużych miast, osoby z wykształceniem co najmniej średnim, przedstawiciele kadry

kierowniczej i inteligencji, deklarujący dochody powyżej 1500 tys. zł miesięcznie na osobę w rodzinie. Na ten rodzaj odpoczynku zdecydowała się 1/3 ankietowanych uczniów i studentów.

Z relatywnie taniego "sposobu na wakacje" - **pól namiotowych i kempingów** skorzystali głównie ludzie młodzi, uczniowie i studenci. Zwraca uwagę fakt, że w tej grupie stosunkowo częściej znaleźli się mieszkańcy wsi niż miast.

W prywatnie wynajętych kwaterach wypoczywali najchętniej prywatni przedsiębiorcy. Bardzo niewiele osób spędzało wakacje we **własnym domku letniskowym**, prawdopodobnie dlatego, że tylko nieliczni ludzie mają taką możliwość.

Sposób spędzania urlopu

Urlop to nie tylko wypoczynek - potwierdzeniem tego jest fakt, że w grupie respondentów pracujących zawodowo (włączając uczniów i studentów) co czwarta osoba przeznaczyła największą część swego urlopu na **pracę niezarobkową typu remonty, naprawy itp. u siebie, rodziny lub znajomych** (rys. 2), choć jak wspomnieliśmy, praca ta nie uniemożliwiła wyjazdu wakacyjnego tym, którzy chcieli wyjechać. Ten sposób spędzania wakacji w mniejszym stopniu dotyczył ludzi młodych, uczących się, mieszkających w dużych miastach oraz osób mających wysokie dochody, a także oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą.

Rys. 2. Rozkład odpowiedzi na pytanie:
Na co przeznaczył(a) Pan(i) największą część lub całość urlopu?
(odpowiadali pracujący zawodowo, uczniowie i studenci)

N = 494

Niewielu respondentów (7% osób pracujących zawodowo) przeznaczyło największą część tegorocznych wakacji na **pracę zarobkową**. Co ciekawe, w grupie tej nie znaleźli się ludzie młodzi - poniżej 24 roku życia, uczniowie, studenci, w przypadku których takie działanie wydawałoby się naturalne. Co czwarta osoba pracująca zawodowo przeznaczyła urlop **na wypoczynek w domu**. Częściej były to kobiety niż mężczyźni. Wśród tej grupy znalazł się także znaczny odsetek uczniów i studentów.

Osoby mające wykształcenie podstawowe kilkakrotnie częściej przeznaczają większą część urlopu na wypoczynek w domu niż osoby z wykształceniem wyższym. Z tej ostatniej grupy rekrutuje się najwięcej osób wypoczywających głównie poza domem. Prócz nich

częściej niż przeciętnie wypoczywali poza miejscem zamieszkania mieszkańcy dużych miast, kadra kierownicza, inteligencja, osoby mające wyższe dochody i lepiej oceniające swoją sytuację materialną - ogółem 22% osób z grupy pracujących zawodowo, uczniów i studentów.

Wakacyjna praca dzieci

Na zadane respondentom pytanie, czy ich dzieci pracowały zarobkowo w czasie wakacji, odpowiedziało twierdząco tylko 9% osób mających dzieci w wieku szkolnym lub studenckim. Byli to najczęściej pracownicy umysłowi niższego szczebla i prywatni przedsiębiorcy. Ten niewielki odsetek dzieci, które wykorzystały wakacje, aby zdobyć fundusze na swoje czy swojej rodziny potrzeby, potwierdza znany z obserwacji fakt, że w naszym społeczeństwie praca dzieci nie jest postrzegana pozytywnie. W świadomości wielu ludzi nastolatek pracujący w czasie wakacji wciąż nie jest przykładem zaradności i przedsiębiorczości, ale raczej świadectwem złej sytuacji materialnej jego rodziców. Praca zarobkowa nieletniego syna czy córki częściej budzi w rodzicach sprzeciw niż akceptację, ponieważ stawia ich w sytuacji, która jest postrzegana jako wstydliva. Inni mogą oceniać ich jako niedobrych rodziców, którzy nie potrafią zaspokoić potrzeb swojego dziecka. Jest to chyba sytuacja typowa dla społeczeństw niezamożnych, przewrażliwionych w kwestii swojej sytuacji ekonomicznej. W zamożnych społeczeństwach zachodnich wakacyjna czy popołudniowa

praca dzieci jest zjawiskiem normalnym, akceptowanym przez wszystkich.

Charakterystyczne, że w czasie wakacji częściej niż przeciętnie w innych grupach pracowały dzieci prywatnych przedsiębiorców. Fakt zaistnienia tego zjawiska pozwala przypuszczać, że wraz z upowszechnieniem się norm gospodarki rynkowej nastąpi zmiana sposobu jego postrzegania w przyszłości.

*

* *

Wyniki sondażu CBOS nie potwierdziły przewidywań Instytutu Turystyki⁴, według których wprowadzie miał zmniejszyć się nieco zagraniczny ruch turystyczny, ale jednocześnie znacznie wzrosłaby aktywność związana z wypoczynkiem w kraju. Z wrześniowych badań wynika bowiem, że ogólna liczba osób, które wyjechały tego lata na co najmniej tygodniowy wypoczynek - zarówno w kraju, jak i za granicą - nieco się zmniejszyła w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Nie sprawdziły się więc także obiegowe prognozy, z których wynikało, że tylko bardzo niewiele osób skorzysta z możliwości wyjazdu w czasie urlopu, gdyż Polacy tak zbiednieli, że nie będzie ich na to stać. Fakt zubożenia znalazł odbicie przede wszystkim w formie wyjazdów urlopowych, a nie w ich liczbie. Więcej osób niż przed rokiem wybrało tańsze formy wypoczynku - pobyt u krewnych lub

⁴Zob. "Rzeczpospolita" nr 209 z dnia 5 - 6 września 1992 r.

znajomych. Przeciętny tegoroczny urlopowicz to osoba poniżej 40 roku życia, legitymująca się co najmniej średnim wykształceniem, mieszkająca w dużym mieście, nie odczuwająca znacząco problemów finansowych.

Respondenci, którzy spędzili okres urlopowy w domu, kierowali się przede wszystkim względami finansowymi. Zachodzi obawa, że wypoczynek poza domem, zwłaszcza w formie zorganizowanych wczasów lub wycieczek może stać się, z przyczyn finansowych, rozrywką elitarną, dostępną dla nielicznych.

ANEKS

Tabela 1. Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na co najmniej tygodniowy wypoczynek? (%)

	Tak, w kraju	Tak, za granicą	Dopiero planuję w kraju	Dopiero planuję za granicę	Nie	LICZBA OSÓB
Ogółem	15	3	3	0	80	1145
Płeć						
Mężczyźni	14	3	3	0	80	492
Kobiety	15	2	3	0	80	653
Wiek						
do 24 lat	28	3	4	0	66	109
25-34	17	6	2	1	74	185
35-44	16	2	2	0	80	271
45-54	16	2	4	1	76	178
55-64	12	1	3	0	84	171
65 lat i więcej	5	2	2	0	90	226
Miejsce zamieszkania						
Wieś	5	0	3	0	91	491
Miasto do 20 tys.	11	3	2	0	84	108
od 21 do 100 tys.	14	5	3	0	78	249
101-500 tys.	26	5	2	0	66	175
501 tys. i więcej mieszk.	39	4	3	3	51	119
Region						
Północny	21	3	6	1	69	150
Zachodni	14	1	2	0	83	120
Środkowozachodni	15	2	3	0	80	180
Środkowy	17	3	1	1	79	187
Wschodni	8	2	2	0	88	129
Południowo-wschodni	9	2	2	0	88	187
Południowo-zachodni	18	5	3	0	74	191
Wykształcenie						
Podstawowe	7	1	3	0	88	480
Zasadnicze zawodowe	13	2	3	0	82	290
Średnie	22	4	2	1	72	302
Wyższe	42	13	0	0	46	72
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	37	12	2	2	47	59
Prac. umysł. niż. szczebla	26	5	3	1	65	97
Pracownicy fiz.- umysł.	19	0	5	2	74	58
Robotnicy wykwalifikowani	14	2	4	0	80	142
Robotnicy niewykwalifik.	16	0	2	0	83	63
Rolnicy	0	1	2	0	96	82
Prywatni przedsiębiorcy	21	9	3	0	67	33
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	8	2	2	0	89	396
Uczniowie i studenci	55	6	3	0	36	33
Bezrobotni	11	1	1	0	87	82
Gospodynie domowe i inni	14	2	4	1	78	92
Dochody na jedną osobę						
Do 400 tys. zł	5	0	2	0	92	93
401-600	10	0	2	0	88	143
601-800	9	3	4	0	84	210
801-1000	14	2	1	0	83	214
1001-1500	17	2	3	0	78	276
Powyżej 1500 tys. zł	25	6	4	1	64	194
Ocena własnych war. mater.						
Złe	10	1	2	0	87	520
Średnie	15	3	3	0	79	491
Dobre	33	7	3	2	56	131
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	17	0	4	1	78	115
Raz w tygodniu	13	2	3	0	82	654
Kilka razy w roku	16	4	1	0	79	281
W ogóle nie uczestniczy	16	5	4	2	72	93
Ocena kier. rozw. syt. w kraju						
Dobry kierunek	22	3	3	0	72	215
Zły kierunek	11	2	3	0	83	703
Trudno powiedzieć	18	3	2	1	76	227

Tabela 2. Dlaczego nie wyjeżdżał(a) Pan(i) w tym roku na urlop?

(%)

	Brak pieniędzy	Zły stan zdrowia	Podeszły wiek	Brak czasu	Posiadanie gospod. rolnego	Inne	LICZBA OSÓB
Ogółem	63	5	6	6	4	16	871
Płeć							
Mężczyźni	59	5	6	7	6	17	375
Kobiety	66	5	6	5	3	15	496
Wiek							
do 24 lat	78	0	0	7	3	12	69
25-34	70	1	0	8	5	17	132
35-44	71	2	0	8	4	15	206
45-54	70	4	0	6	6	13	135
55-64	63	4	5	4	2	20	134
65 lat i więcej	39	14	25	3	4	16	191
Miejsce zamieszkania							
Wieś	54	4	9	10	8	15	427
Miasto do 20 tys.	67	5	2	5	0	21	84
od 21 do 100 tys.	71	4	4	3	1	18	188
101-500 tys.	70	8	6	1	0	14	111
501 tys. i więcej mieszk.	83	5	2	0	0	10	59
Region							
Północny	66	3	6	5	3	18	102
Zachodni	81	4	2	2	1	10	93
Środkowo-zachodni	74	5	3	4	3	12	140
Środkowy	71	3	4	7	2	14	138
Wschodni	41	6	10	18	6	20	101
Południowo-wschodni	51	6	10	4	11	19	159
Południowo-zachodni	60	7	9	4	1	18	137
Wykształcenie							
Podstawowe	56	7	13	4	6	14	398
Zasadnicze zawodowe	72	2	1	7	4	13	231
Średnie	68	4	1	7	1	19	210
Wyższe	50	9	0	9	0	31	32
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	56	7	0	7	0	30	27
Prac. umysł. niż. szczebla	77	0	0	7	0	16	61
Pracownicy fiz.- umysł.	81	2	0	2	0	14	42
Robotnicy wykwalifikowani	71	1	0	7	0	21	111
Robotnicy niewykwalifik.	84	0	0	2	2	12	51
Rolnicy	37	0	1	24	31	7	71
Prywatni przedsiębiorcy	52	0	0	24	0	24	21
Bierni zawodowo							
Renciści i emeryci	52	11	16	2	2	16	330
Uczniowie i studenci	83	0	0	8	8	0	12
Bezrobotni	88	1	0	3	0	7	69
Gospodynie domowe i inni	66	1	1	3	6	23	70
Dochody na jedną osobę							
Do 400 tys. zł	68	0	2	5	13	12	85
401-600	76	3	3	6	4	7	124
601-800	70	4	7	4	2	13	168
801-1000	59	3	10	7	5	15	165
1001-1500	58	8	8	5	2	17	202
Powyżej 1500 tys. zł	48	8	3	8	2	31	120
Ocena własnych war. mater.							
Złe	73	3	7	5	4	9	435
Średnie	56	8	7	6	4	19	367
Dobre	34	4	3	13	6	39	67
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	61	11	11	5	2	11	84
Raz w tygodniu	61	4	7	6	6	17	507
Kilka razy w roku	66	5	5	7	2	15	213
W ogóle nie uczestniczy	71	6	5	5	2	12	66
Ocena kier. rozsw. syt. w kraju							
Dobry kierunek	60	6	9	4	3	17	150
Zły kierunek	64	4	5	6	5	16	560
Trudno powiedzieć	61	9	9	7	2	12	161

Respondent miał możliwość podania więcej niż jednej przyczyny.
W tabeli uwzględniono tylko odpowiedź podaną na pierwszym miejscu.

Tabela 3. Dokąd wyjechał(a) Pan(i) w tym roku na wypoczynek?

(%)

	Do rodziny	Na własną działkę	Na wczasy, obóz	Na kwaterę prywatną	Pole namiotowe, kemping	Inne	LICZBA OSÓB
Ogółem	52	2	22	8	12	4	196
Płeć							
Mężczyźni	46	1	19	12	17	5	83
Kobiety	56	3	25	5	9	3	113
Wiek							
do 24 lat	33	0	27	6	27	6	33
25-34	63	2	19	7	5	5	43
35-44	51	4	18	4	18	4	49
45-54	47	0	28	16	9	0	32
55-64	68	0	23	0	5	5	22
65 lat i więcej	50	6	25	19	0	0	16
Miejsce zamieszkania							
Wieś	62	0	12	4	23	0	26
Miasto do 20 tys.	87	0	7	0	7	0	15
od 21 do 100 tys.	55	2	23	9	6	4	47
101-500 tys.	49	0	25	7	15	4	55
501 tys. i więcej mieszk.	37	6	29	12	12	6	52
Region							
Północny	53	3	28	0	11	6	36
Zachodni	72	0	6	6	11	6	18
Środkowozachodni	42	0	26	16	10	6	31
Środkowy	50	8	22	11	6	3	36
Wschodni	33	0	17	17	25	8	12
Południowo-wschodni	37	0	26	11	26	0	19
Południowo-zachodni	61	0	23	5	11	0	44
Wykształcenie							
Podstawowe	68	0	16	3	11	3	37
Zasadnicze zawodowe	63	0	19	5	9	5	43
Średnie	45	3	25	10	17	0	77
Wyższe	36	5	28	13	8	10	39
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	28	3	38	14	7	10	29
Prac. umysł. niż. szczebla	47	3	20	7	23	0	30
Pracownicy fiz.- umysł.	73	0	9	9	9	0	11
Robotnicy wykwalifikowani	57	0	17	13	9	4	23
Robotnicy niewykwalifik.	90	0	10	0	0	0	10
Rolnicy	100	0	0	0	0	0	1
Prywatni przedsiębiorcy	40	0	20	30	10	0	10
Bierni zawodowo							
Renciści i emeryci	58	0	28	6	6	3	36
Uczniowie i studenci	30	0	35	0	30	5	20
Bezrobotni	40	10	10	10	20	10	10
Gospodynie domowe i inni	80	7	7	0	7	0	15
Dochody na jedną osobę							
Do 400 tys. zł	100	0	0	0	0	0	5
401-600	79	0	7	0	14	0	14
601-800	63	4	17	8	4	4	24
801-1000	47	0	24	9	18	3	34
1001-1500	50	2	23	4	17	4	52
Powyżej 1500 tys. zł	42	2	30	15	7	5	60
Ocena własnych war. mater.							
Złe	67	0	19	4	7	4	57
Średnie	47	3	24	9	15	1	86
Dobre	44	2	21	12	13	8	52
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	42	0	37	11	5	5	19
Raz w tygodniu	60	2	17	7	13	1	100
Kilka razy w roku	38	4	29	5	18	7	56
W ogóle nie uczestniczy	55	0	20	20	0	5	20
Ocena kier. rozw. syt. w kraju							
Dobry kierunek	45	4	17	4	30	0	53
Zły kierunek	58	0	19	12	7	4	95
Trudno powiedzieć	46	4	35	6	2	6	48

Tabela 4. Na co przeznaczył(a) Pan(i) największą część urlopu?

(%)

	Wypoczynek w domu	Wypoczynek poza domem	Praca niezarob- kowa	Praca zarobkowa	Coś innego	Nie miał urlopu	LICZBA OSÓB
Ogółem	25	22	26	7	4	16	460
Płeć							
Mężczyźni	19	24	28	11	3	15	232
Kobiety	32	21	23	4	5	16	228
Wiek							
do 24 lat	31	28	10	0	12	19	58
25-34	24	23	26	6	2	20	109
35-44	27	17	31	10	3	12	175
45-54	21	27	26	8	3	15	98
55-64	27	27	20	7	7	13	15
65 lat i więcej	0	33	33	0	0	33	3
Miejsce zamieszkania							
Wieś	25	8	41	9	3	14	145
Miasto do 20 tys.	20	13	29	7	4	27	45
od 21 do 100 tys.	32	22	20	6	5	15	124
101-500 tys.	27	34	14	4	4	18	79
501 tys.i więcej mieszk.	15	45	15	9	6	10	67
Region							
Północny	37	33	7	3	7	13	60
Zachodni	21	4	44	10	6	15	52
Środkowozachodni	21	22	16	8	3	30	73
Środkowy	18	26	36	8	5	7	76
Wschodni	8	30	22	19	0	22	37
Południowo-wschodni	21	13	39	7	3	16	67
Południowo-zachodni	39	25	19	2	4	11	95
Wykształcenie							
Podstawowe	40	9	22	8	5	16	77
Zasadnicze zawodowe	24	17	29	12	1	17	156
Średnie	24	25	25	4	5	16	181
Wyższe	9	49	22	4	9	7	45
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	14	46	20	3	7	10	59
Prac.umysł.niż.szczebła	27	25	25	5	1	16	95
Pracownicy fiz.- umysł.	23	16	32	11	2	18	57
Robotnicy wykwalifikowani	30	15	28	8	4	16	135
Robotnicy niewykwalifik.	28	13	27	12	3	17	60
Prywatni przedsiębiorcy	10	23	26	6	3	32	31
Bierni zawodowo							
Uczniowie i studenci	39	30	9	0	22	0	23
Dochody na jedną osobę							
Do 400 tys. zł	29	13	38	13	4	4	24
401-600	20	14	30	12	6	18	50
601-800	27	14	29	7	1	22	86
801-1000	34	11	30	10	2	13	88
1001-1500	24	26	25	4	3	18	102
Powyżej 1500 tys. zł	20	39	14	5	8	13	104
Ocena własnych war. mater.							
Złe	28	14	28	11	2	16	177
Średnie	26	20	28	5	4	17	207
Dobre	16	47	15	4	8	11	75
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	32	23	26	6	6	6	31
Raz w tygodniu	24	21	29	6	3	17	246
Kilka razy w roku	29	22	21	6	4	17	139
W ogóle nie uczestniczy	16	27	23	16	9	9	44
Ocena kier.rozw.syt.w kraju							
Dobry kierunek	24	32	18	3	7	15	87
Zły kierunek	26	16	29	9	4	16	280
Trudno powiedzieć	25	32	22	5	2	14	93